

Translation of scientific texts on speciality into a foreign language

Короткі теоретичні відомості. Перекладачеві слід звертати увагу на такі особливості роботи з науковою та науково-технічною літературою:

Однозначність. Будь-якій технічній термінології притамана ця риса. Не можна допускати неоднозначної трактовки слів або виразів, які використовуються при перекладі.

Використання займенників. Дуже часто в англомовній літературі викладення матеріалу ведеться від першої особи. В українській мові прийнято застосовувати займенник *ми* або безособові форми дієслів.

Точність. Не допускається використання лексики, яка має на меті будь-яким чином прикрасити виклад матеріалу.

Відсутність лексики, що надає оцінку. Не можна використовувати лексику, яка виражає особисте ставлення до предмету роботи.

Відсутність спрощень. Терміни, які використовуються при перекладі, не повинні спрощувати думку або поняття, які присутні в оригінальному тексті наукової роботи.

Методичні вказівки та інструкції. Перекладачеві слід ретельно вибирати лексику, яка притаманна певній терміносистемі й уникати лексики, яка тільки нещодавно прийшла з набору загальновживаних слів. Важливим фактором є дотримання стилю.

Особливу увагу при перекладі слід приділяти термінам, які відносяться до розряду «хибних друзів перекладача». До них в першу чергу належать так звані інтернаціоналізми. Інтернаціоналізми – це слова, які співпадають за своєю зовнішньою формою, але за змістом можуть співпадати лише частково. Вони виражають поняття міжнародного значення й співіснують в різних мовах.

Наведемо декілька прикладів таких термінів:

а) *original*. На перший погляд – оригінальний, але слід перекладати як початковий;

б) *progressive*. На перший погляд – прогресивний, але слід перекладати як поступовий;

в) *technique*. На перший погляд – техніка, але слід перекладати як метод;

г) *decade*. На перший погляд – декада, але слід перекладати як десятиріччя;

д) *accurate*. На перший погляд – акуратний, але слід перекладати як точний.

Такі терміни не повинні перекладатися буквально. Це майже завжди призводить до помилок.

При перекладі безприйменникових термінологічних сполучень треба пам'ятати, що в таких сполученнях слова поєднуються між собою без використання службових частин мови. Головним словом в таких

словосполученнях є останнє. Ті слова, що стоять перед ним, відіграють роль прийменників. Отже, переклад безприйменникових термінологічних словосполучень починається з останнього слова.

Розглянемо приклади перекладу безприйменникових сполучень:

- а) *live test* – *випробування на строк служби*;
- б) *forward draught* – *осадка носом*;
- в) *Hermitian matrix* – *матриця Ерміта*.